

REY MART LAPIÑA

Si Rey Mart “Malaya” Lapiña ay isang trans woman (posttranssexual) mula sa Lungsod ng Davao. Nagtapos siya ng kursong BS Anthropology sa Unibersidad ng Pilipinas Mindanao, kung saan iya kasalukuyang nagtuturo sa ilalim ng Departamento ng Agham Panlipunan. Ang kaniyang interes na pag-aralan at isulat ay mga paksang may kinalaman sa kasarian at seksuwalidad, kulturang popular, at naratibo ng mga trans sa Pilipinas.

CYBORA

Nagsisimulang magising ang siyudad. Ngunit hindi pa ako dinadalaw ng antok, kasabay ng paghithit ko sa unti-unting nauupos na sigarilyo ang pakikinig sa busina ng malalaking container truck na rinig na rinig mula sa inuupahan naming maliit na kwarto na dalawang kanto lamang ang layo mula sa national highway. Walang lamig na dala ang madaling araw, tila inaagaw ito ng mga pader at aspalto kasabay ng pag-alingasaw ng samyo ng nabubulok na kanal papasok sa pinagtagpi-tagping plywood ng kuwadradong espasyo. Kung may pagpipilia’y walang nasa matinong pag-iisip ang pipili ng lugar na ito.

Pinagmasdan ko mula sa mga siwang ng dingding ang gumigising na eskinita. Hindi ang pagtilaok ng mga tandang ang sumalubong sa bukung-liwayway. Kundi ang mga busina, ang maagang sigawan, ang sagitsit ng mantikang galit na galit dahil makailang ulit ng pinirituhan ng tuyo, ang garalgal ng mga lumang electric fan na nagkulay abo na dahil sa alikabok, at ang mga pabulong na pag-apuhap sa sarili. Binuga ko ang usok na hinithit.

“Unsa ka oras mulakaw?*” Mahinang tanong ko sa lalaking nakahiga sa papag na kahit pawisa’y nakatalukbong sa kulay rosas na kumot.

“Gikapoy pa ko, pero karong taod-taod. Muagi pa ko ila Boss aron kuhaon ang sikad.**” Sagot niya habang hinahanap ang posisyon sa pagkakahiga na mag-aalis sa paulit-ulit na pagod ng katawan.

“Pagdali na diha. Kailangan pa nako tarungon akuang background. Alas kuwatro ko magsugod sa akuang show.***” Hindi ko na tiningnan pa ang kaniyang pagkilos, hinanap ko ang

tuwalya upang makaligo na. Walang lamig ang tubig. Tila galing sa pagpapakulo't naiwan ng ilang minuto ang dumadaloy sa gripo. Sanay na ang katawan sa ganitong pakiramdam. Habang dinadama ang haplos ng bula mula sa sabon, narinig ko ang pagsara ng pinto at kasabay nito ang mahinang “Una na 'ko! Pag-amping ha. Ayaw kaayo pakapoy.****” Nakaalis na siya. Hindi na ako tumugon pa, ayaw kong magpaalam.

Paglabas mula sa banyo ay binuksan ko ang personal computer set na nakatapat sa maliit na bintana, kahit papaano ay nagbibigay ng natural na liwanag ang butas. Nagbalik sa aking alaala ang pakiramdam ng tuwa noong nabili ko ang computer na ito, isang taon ko ring pinag-ipunan ang halos kuwarenta mil. Hudyat ito ng aking pagsisimula. Binisita ko ang website kung saan magaganap ang show. Kinakailangang maglog-in at magpaalam sa aming manager kung magsisimula na. Habang hinihintay na pumasok ang mga manonood sa akin ay sinabay ko na rin ang pagbibihis. May mga parokyanong gustong makita kung paano ako naghahanda.

Sa gitna ng nagigising na siyudad ay isinuot ko ang aking kulay itim na leather romper at latex stockings na pilit na ipinagkakasya kahit na hinahabol ang paghinga dahil sa sikip. Sumisigaw na rin ang mga paltos sa aking paa nang isinuot ko ang pulang stiletto at ang heel restraints na kasama rito. Pero kinakailangan tiisin ang sakit. Kailangang maging manhid. Kasunod kong inayos ang aking buhok, semi-topknot na may kaunting kulot sa dulo. Sinimulan ko na rin ang pag-aayos sa aking make-up habang sumisilip kung marami na ba ang mga nanonood sa aking show. Simple lang naman ang mga kolorete na kailangan,

eyeshadow lang sa smokey na mata at para maging mas nakakailang ang itsura, eyeliner para sa gagawing cat eye, false eyelashes, at pulang lipstick. Pudpud na ang mga koloreteng ito, pero ayaw ko pa ring magpaalam. Natapos na ang paghahanda. Ngunit kahit matagal na ako sa gawaing ito, tila ba’y hindi kailanman nasanay ang aking sarili. Dinadapuan pa rin ako ng kaba. Pero kailangang hindi makaramdam.

“Hello daddy!” bati ko sa isang Amerikanong sa tingin ko ay nasa animnapung taong gulang na. Kasing edad ng lalaking unang tumuyo ng aking luha.

“Hi! You look stunning!” tugon niya habang ipinapakita ang kulay puting brip na suot na natatabunan ang kalahati ng lawlaw at kulubot niyang tiyan.

Sanay na ako sa ganitong tanawin. Araw-araw ko itong nakikita. Pero kailangang hindi makaramdam. Sinimulan ko ang aking show, saksi ang dingding sa aking pagsayaw sa saliw ng mga awiting hindi ko maintindihan ang mga liriko at kung paano ko pinaglalaruan ang mga gamit na parte ng pagtatanghal—ang aking latigo, ang mga laruang kahugis ng mga ari, ang iba’t ibang laki ng mga bolang ipinapasok sa mga naiisip nilang butas. Minamapa ng aking mga kamay ang sarili nitong katawan. Pinaglaruan ang susong tayong-tayo, dinadama na ang mga ito’y bunga ng aking pagsisikap. Habang tumatagal sa kalakarang ito ay lumalaki rin ang hinaharap.

“Show me your dick!”

Bigla akong natigilan. Sa gitna ng maingay na siyudad ay rinig ko na parang nagmula sa trumpa na nagpapabatid ng nagbabadyang trahedyang ang tinig mula sa computer screen. Palagi

kong naririnig ang ganito. Ngunit kailanman ay hindi nasanay ang aking sarili.

Nagbalik ang mga dating pangamba. Ang mga dating sinuong na balakid. Muling nagbukas ang mga sugat na unti-unti na sanang naghihilom. Muling pumintig ang natutuyo at nagbibitak-bitak na puso. Nakaramdam muli ako.

Habang dahan-dahan kong binuksan ang zipper ng aking leather romper dress at inilabas ang bahaging pilit kong kinakalimutan. Tumunog ang aking cellphone.

“Pabalik nako diha. Nagdala ko’g pamahaw.*****” Isang text ang panandaliang humawi sa mga takot.

“Taod-taod na balik. Wala pa ko nahuman.*****”

Kasabay ng paglabas ng mga likidong hindi ko na sana nais pang makita ay ang pagtulo ng aking luha. Matapos ihulog ng Amerikano ang kaniyang dalawang libong token sa aking account sa website bilang kabayaran sa pagbaboy ko sa aking katawan ay umalis na rin ito sa aking show, limampung dolyar ang katumbas ng pananariwa sa mga sugat.

Habang naiwan akong dinarama ang mga bagay-bagay at binabagabag ng tanong kung isa bang sumpa o biyaya ang makaramdam. Sa gitna ng aking pag-iisa at sa gitna ng maingay na siyudad ay nakarinig ako ng katok.

agbalik siya.

Mga Tala:

* *“Anong oras ka aalis?”*

** *“Pagod pa ako, pero maya-maya. Dadaan pa ako kina Boss para kunin ang padyak.”*

*** *“Bilisan mo na d’yan. Kailangan ko pang ayusin ang background ko. Alas kuwatro ako magsisimula ng show.”*

**** *“Mauna na ako! Mag-ingat ka ha. ‘Wag kang masyadong magpapagod.”*

***** *“Pabalik na ako d’yan. May dala akong almusal.”*

***** *“Mamaya ka na bumalik. Hindi pa ako natatapos.”*

KUNG PWEDE BANG UMIYAK NA WALANG LUHA?

Isang mainit na hapon sa kalagitnaan ng bakasyon nakita ako ng aking tatay na naglalaro ng chinese garter sa kalsada suot ang bestida ng aking nakatatandang kapatid na si Nena. Nakataling pig tails ang aking buhok na medyo mahaba na rin dahil dalawang buwan nang hindi nagugupitan. Kulay pula ang labi at may blush on mula sa mga kolereteng dala ng mga kalaro. Sinigawan niya ako at pinauwi sa bahay.

Hindi ko nararamdaman ang pagtulo ng aking mga luha ngunit alam ko na umiiyak ako. Upang hindi mapansin ang masasakit na salitang binibitawan ng aking tatay na parang mga pana at itak na tumatagos sa aking kaluluwa ay inaalala ko ang masasayang karanasan, habang umaasa na mapapawi nito ang mga sugat na unti-unting bumabaon sa aking puso—inalala ko kung paanong tumili at nagwala kami ng aking mga kaibigan dahil sa tuwa noong tinawag si Janine Tugonon na pasok sa Top 5 ng Miss Universe at kung paano rin kami nalungkot noong hindi niya naiuwi ang korona tinandaan ko kung paano namin ginagaya ang kaniyang Cobra Walk habang naglalakad sa aming eskinita at sinaulo ang kaniyang napakagandang sagot sinariwa ko rin ang pakiramdam noong pinansin ako sa unang pagkakataon ni Kuya Raven na crush kong basketbolista sa amin noong inutusan niya akong bumili ng tagpipisong ice tubig sa tindahan nila Aling Bebot at kung paano ko kinuha ang ininuman niyang supot at sinupsup ang bahagi kung saan niya ito kinagat sinimot ko ang natitirang tubig kahit hindi naman ako uhaw inalala ko ang kilig sa tuwing pinagmamasdan kung paano tumatagaktak sa kaniyang mukha

ang pawis na mas lalong nagpapakita sa kaniyang matangos na ilong at kung paanong ang basa niyang buhok ang pumapawi sa aking kalungkutan at pagnanasa tinandaan ko kung paano ako binibiro ng aking mga kaibigang sina Tonton at Banban na tinitingnan niya ako sa tuwing nakaka-score inalala ko kung paano namin tingnan ng aking mga kaibigan ang mga brochure ng brip na mula sa RTW dealer na si Aling Jing at kung paano pabiro naming hinihimas ang mga katawan ng mga model nito na kunwari'y pumipili ng mga nais naming maging boyfriend inalala ko ang pakiramdam noong unang pagkakataon kong magsuot ng dress kung ano ang tuwang naramdaman ko sa pagtingin sa salamin na pakiramdam ko ay sa wakas tama na ang nakikita kong imahen ng sarili ang unang dampi ng brush ng kolorete sa aking pisngi at ang unang pagsubok na maglagay ng lipstick na naging dahilan upang palitan ang pangalang ibininyag sa akin ng aking ama na mula sa Bonifacio ay isinilang si Bona sinariwa ko kung gaano ako kasaya noong binigyan ako ng kulay pink na headband ng aking gurong si Binibining Calora kung paanong imbes na ihalal bilang Prince sa klase ay ginawa akong Muse at pinayagang hiram ang mga sapatos ng classmate kong mga babae sinariwa ko kung paano ako pinalakpakan noong sumali ako sa amateur singing contest sa aming barangay at bumirit ng awiting Dadalhin ni Regine Velasquez tinandaan ko ang ngiti ng aking ina nang inanunsiyo ako bilang kampeon sa patimpalak inalala ko kung gaano ako kasaya noong nalaman kong aalis si tatay papuntang ibang bansa at doon na muna mamasukan bilang welder sa loob ng dalawang taon na imbes na umiyak dahil sa pangungulila ay nakaramdam ako ng kalayaang ipahayag ang aking sarili sinariwa

ko ang tuwa na naramdaman dahil kahit papaano ay mahihinto na ang mga latay ng sinturon sa aking katawan na sa wakas ay papasok ako sa eskwelang maayos na makakapaglakad at hindi itatago ang namamaga kong mata dahil magdamag na umiyak na kahit panandalian ay malaya akong maging ako at rarampa ng hindi tumitingin sa likuran kung nakasunod ba ang isang matipunong katawan na kung minsan ay may dalang sanga ng bayabas o hindi mangangamba na mayroong biglaang sumigaw habang nanonood ako ng mga lalaki sa liga ngunit doon natatapos ang pagbabalik-tanaw ko sa mga masasayang bahagi ng aking buhay upang pigilan ang paghikbi dahil nakabalik na siya at narito siya sa tabi ng drum kung saan ako kasalukuyang paulit-ulit na inilulublob!

Sa wakas nakahinga rin!

Kung pwede bang umiyak na walang luha? Kung sanay ka na.